

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180.000
SLOVENIANS IN U. S. CANADA
AND SOUTH AMERICA.

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

VOLUME IV. — LETO IV.

CLEVELAND, O., SREDA (WEDNESDAY, JANUARY 5th,

ST. 3. (NO.)

Single Copy 3c

Entered as Second Class Matter April 29th, 1918, at the Post Office at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c

DELAVSTVO SE BO BORILO PROTI KAPITALISTIČNI ZAROTI.

WASHINGTON, 4. dec. — Delavski krogi so zelo vznemirjeni nad odločitvijo najvišjega sodišča, ki določa, da se delavske unije lahko sodnijsko prosekutira, ako bi skušale vplivati na druge sorodne unije, da zastavljajo iz simpatije, ali ako bi prigovarjale ljudstvu, da ne kupuje produktov, katere se izdeluje v delavstvu sovražnih tovarnah.

To je jako hud udarec za organizirano delavstvo, in prihaja ob času, ko so se zarotile vse kapitalistične sile, da uničijo delavstvo. Kot se naznanja, namerava Ameriška delavska federacija zahtevati od kongresa, da uvede preiskavo, ki naj natančno dožene profite velikih korporacij, ki so odgovorni za veliko draginjo.

Federacija bo tudi zahtevala, da se izvede preiskavo vodstvu železnic, odkar so prešle zopet v privatno upravo. Predsednik mašinistovske organizacije, Johnston, zatrjuje, da so železnice zapravile na milijone ljudskega denarja ter povzročile brezposelnost 100.000 delavcev.

Dožene naj se tudi popolno prenehanje obratovanja posledica zarote tovarnarjev, ki hočejo na eni strani znižati delavske mezde, na drugi pa vzdržati visoke cene blaga.

Odločitev najvišjega sodišča z ozirom na takozvani boj kot drugega reda, je presenetila vse delavske kroge, kajti podalo se jo je na podlagi Claytonovega zakona, katerega se je smatralo za oviro proti sodnemu zasledovanju delavstva.

Sedaj se nahaja pred sodnijo tožba Coronado Coal Co., katera zahteva od premogarske organizacije \$600.000 odškodnine. Ako se ta slučaj izkaže za premogarsko družbo uspešnim, tedaj se boji, da bodo razne kompanije tožile številne unije, ki so že itak močno prizadete vsled silnega nalaga za upostavitve "odprte delavnice". Na vsak način bo moralo organizirano delavstvo napeti vse svoje sile, da se vzdrži na površju.

Nemci so pesimistični ob vstopu v novo leto.

Berlin, 4. jan. — Nemško časopisje in javne osebe ne vidijo ob vstopu v novo leto za Nemčijo nič drugega kot temo in obup, ter napovedujejo, da se Nemčija nahaja na poti v popolno propast.

Casopisi so izredno pesimistični, in nemogoče je najti eno samo optimistično naziranje.

Pred enim letom so organi raznih strank na dolgo in na široko razlagali svoje rekonstrukcijske načrte. Socijalisti so bili še prav posebno optimistični.

Reakcionarni in monarhistični listi kot Tages Zeitung, Lokal Anzeiger in Deutsche Zeitung napovedujejo nemški boljševizem in francoski militarizem z enako razljučnostjo. "Boljše je biti mrtev kot pa zaslužjen," je fraza, ki jo ti listi sedaj čisto rabijo. "Nemčijo se je zaslužilo," pravi Morgen Post. "Ona ne more zahtevati pravice od zaveznikov. One more prositi edine milosti." Listi kot Vossische Zeitung in Tagblatt govorijo o finančnem bankrotu, in industrijalnem propadu in brezposelnosti. Uredniški članki navajajo dolgo vrsto tekoč, s katerimi se morala boriti Nemčija v letu 1921. V prvi vrsti se omenja:

Lakota se veča. Možno je, da bo Francija odzela nadaljne količine premoga, kar lahko povzroči popolno propast industrije. Nadaljno padanje marke. Nove "nemogoče" zahteve od strani Francije. Možna okupacija ruhrskega okraja od strani Francije. Buržvazija se boji, da bo Prusija postala boljševiška. Nevarnost ruske invazije ali nova rusko-pojljska vojna na nemški meji, kar bi lahko

dovedlo do tega, da bi Nemčije izgubila zgornjo Slezijsko. Mogoče je, da se Bavarija odloči od Nemčije. Višji davki, kot pa jih more ljudstvo prenesti.

Zunanji minister Simons pravi v novoletni izjavi v Tageblatu sledeče: "Najprej se moramo spoznavati s svetom in našimi vojnimi nasprotniki glede naših mirovnih bremen. Ustanovitvi moramo solidne odnose z Rusijo. Gledati moramo, da si pridobimo enakopravnost v družbi narodov. Teh reči ne moremo doseči brez miru in enotnosti. Toda doseči jih moramo, ako nečemo, da se zvrnemo v prepad."

Senatorji v laseh radi Hardingove inavguracije.

Washington, 4. jan. — Danes so se senatorji skregali radi načrtu, kako naj prihodnji predsednik Harding nastopi svojo službo, oziroma, kako naj se izvede inavguracijski program.

Opozicija so vodili republikanci sami ter so hudo napadali načrt, glasom katerega naj bi inavguracijska ceremonija veljala en milijon dolarjev.

Debatiranje bo najbrže imelo za posledico, da se bo veličanske ceremonije, ki bi veljale velike svote denarja, opustilo, kar gotovo je, da bi bila v drugačnem slučaju prihodnja administracija že iz tega razloga takoj ob začetku izpostavljena hudemu napadanju. Senator Borah, ki je vodil boj proti resoluciji za odobritev inavguracijskih načrtov, je dejal, da ako se bo načrte odobrilo, tedaj bo to veljalo zvezno blagajno en milijon dolarjev.

ZBOROVANJE REVOLUCIONARNIH RADICEVCEV.

Zagreb, 10. dec. — Predvečernim ob desetih dopoldne se je vršila v Zagrebu izredna skupščina Hrvatske pučke seljačke stranke. Na skupščino so prišli vsi izvoljeni poslanci seljačke stranke. Zastopane so bile mnogobrojne tudi vse hrvatske županije. Na skupščino so prišli tudi tuji novinarji, in sicer dopisnik lista "Berliner Tageblatt" iz Beograda, dopisnik lista "Corriere della Sera" belgrajske "Pravde" in belgrajske "Tribune."

Dadičev govor.

O pol 11. je stopil na govorniško tribuno narodni poslanec Stefan Radić, ki je začetkom pozval k miru ter poudarjal, da je hrvatski narod dne 28. novembra izrazil svojo svobodno voljo, da bo di Hrvatska v mednarodnih mejah južnih Slovanov kot celotna kmetijska republika. Pravi, da to ni skupščina ene stranke, temveč skupščina osvobojenega hrvatskega naroda. Republika pomenja za hrvatsko kmetijsko republikansko večino popolno zmago kmetijskega prava, da bo kmet svoboden na svojem domu, da bo imel priliko in pravico biti popoln gospodar v svoji občini, da kontrolira delo v občini, okraju, županiji in v sami vladi in da kontrolira sam direktno. Kmet ima pravico in dolžnost, da vse one posle, ki jih mora sam opraviti, opravi sam brez kakršnekoli kontrole v svoji občini, v okraju in županiji, da opravi vse one posle, ki jih res zna, ne one, katerih pa ne zna (sodstvo, inženirstvo, državne finance), pa lahko pazi, da se bodo res izvršili. Pravi, da ni res, da hujska kmete na uradništvu. Poudarjal je, da poslanci njegove stranke niti za las ne bodo popuščili od hrvatskega republikanskega programa, da bodo izvršili ta program v sporazumu s svojimi sosednjimi narodnimi brati. Politika hrvatske seljačke pučke stranke se ni izpremenila ter stoji še danes na stališču, da so vsi Slovenci, Hrvati, Srbi in Bolgari ena narodna celota. V naših mejah, ki jih je ustvarila Evropa, hoče ustvariti skupno nevtralno kmetijsko republiko. Stranka ne bo rušila sedanjih vlado s silo, opozarja pa, da je 240.000 žuljavih rok volilo v gumijske kroglice za republiko. Protivnik je revolucije, morda pa bo skupni hrvatski narod prisiljen k revoluciji na vsem svojem zgodovinskem ozemlju. Ako bi Srbi tudi ne bili naši bratje po jeziku in življenju, bi mi bili z njimi, ker hočemo živeti človeško življenje v slogi z vsemi svojimi sosedmi, ali dve kraljevici, italijanska in srbska, sta si v strahu pred komunisti razdelili hrvatsko Primorje in nam vzeli Reko, Istro in Zadar. Tega ne priznamo. Mi smo hrvatski kmetijski narod, po soglasnem sklepu hrvatskega sabora neodvisne hrvatske države in po glasovanju ogromne večine volilcev kmetijska republika. Smo proti vsakemu koraku, dejanju in besedi, s katerim bi se današnje fakično stranje rušilo s silo, na miren in pravičen način bomo oživilo svoj program. Pri volitvah je zmagala človečanska kmetijska duša. Ako bodo volitve v vsej državi uničene, bomo dobili zopet še večjo večino, ne samo na Hrvatskem, temveč tudi v Sloveniji, Dalmaciji, Bosni, Hercegovini in Vojvodini. Hočemo za njimi so prišli tudi vsi navzoči skupščinarji in enakem zmislu.

(Nadaljevanje jutri.)

Številne tovarne so zopet pričele obratovati

Brzjavke, ki dohajajo iz raznih delov dežele kažejo, da se je po novem letu obratovanje raznih tovarnen zopet začelo vračati proti normalnosti. Poročila iz raznih krajev naznanjajo, da so številne tovarne, v katerih se izdelujejo avtomobili, obleka in jeklo, pričele z delnim ali pa celo popolnim obratovanjem.

Detroit, 4. januarja. — Industrijalno ozračje se je takaj pričelo nekoliko bistrilo, ko je več tukajšnjih avtomobilskih tovarnen zopet pričelo z delnim obratovanjem. Na delo se je vrnilo okrog 10.000 mož. Poroča se, da drugi avtomobilski tovarnarji nameravajo pričeti z delom takoj po zavrtitvi new-yorške avtomobilске razstave, iz katere bo razvidno kakke modele se bo v tekočem letu najbolj delalo in kupovalo.

Packardova avtomobilska tovarnica je uposlila zopet 3.000 delavcev. Ta tovarna je bila zaprta izza srede decembra. Kot se izjavlja družba se bo od dne do dne uposljevalo še nadaljne delavce.

Cadillac Motor Car Co. je pričela ponovno obratovati z 1500 možmi, potem ko je bila zaprta dva tedne. Sicer je število novoposluženih delavcev še nizko, ako se vzame v primeru normalne čase, toda, če se more verjeti tovarnarjem, se bo produkcija od sedaj naprej stalno višala.

Tovarna Studebaker Co. je pričela z delnim obratovanjem ter sprejela na delo okrog 400 mož.

Paige-Detroit Co. naznanja, da je pričela zopet obratovati s 75 možmi, in da bo uposlila toliko možov vsak dan tekom tekočega tedna. Produkcija Paige avtomobilov se bo tekom prihodnjih dveh mesecev stalno višala.

Lincoln Motor Co. je uposlila 150 nadaljnjih delavcev, in več sto starih delavcev prične z delom prihodnji teden. Kot izjavlja družba, so pričela prihajati stalna naročila in produkcija se bo od sedaj naprejšalno višala.

Uradniki Chalmers družbe naznanjajo, da se v teku par dni prične delo s 300 možmi.

Uradniki raznih družb se izražajo, da se vedno gleda, da se vposluje v prvi vrsti prejšnje delavce.

Oblačilne tovarne se odpirajo. Rochester, N. Y., 4. jan. — Z novim letom je pričelo obratovati 19 oblačilnih tovarnen, posledica česar je, da se je okrog 11.000 delavcev zopet vrnilo na delo. To tovarne so zaprle vrata lani že zgodaj jeseni.

Cevlarske tovarne so v preteklem tednu vposlile 2000 delavcev in v teku tekočega meseca se jih vzame na delo približno 4000.

Max Holtz, predsednik oblačilne izmenjalnice, se izjavlja, da bodo tovarne v Rochesterju v kratkem delale s polno paro. Naročila za pomladansko obleko so veliko večja kot se je pričakovalo. Do sedaj se je uposlilo vsega skupaj 75 procentov oblačilnih delavcev v Rochesterju.

Se bo izdelalo 500 avtomobilov vsak dan.

South Bend, Ind., 4. jan. — Danes se naznanja, da bo Studebaker Co. z 10. januarjem pričela z obratovanjem ter da bo takoj ob začetku dnevno napravila 90 avtomobilov, in da se bo v bodoče produkcija višala toliko časa, da se bo napravilo 500 avtomobilov dnevno.

Jeklarne zvišajo obratovanje. Biddeford, Me., 4. jan. — Ta teden bodo Pepper jeklarne v tem

mestu in York jeklarne v Saco, v katerih je vposlužen okrog 6.000 delavec, zvišale delavni čas na 4 dni v tednu. Zadnji mesec se je delo samo tri dni v tednu. Obenem se je zvišala delavsko plačo za 22½ procentov.

Milwaukee, 4. jan. — Pregled večjih industrij izkazuje, da so bo v tem mestu v teku tega tedna zopet vposlilo od 1000 do 1500 delavcev.

The Federal Rubber Co. in Nash Motor Co., ki uposlujeta navadno okrog 1000 mož, bočeta pričeli z obratovanjem v teku desetih dni.

Chicago, 4. jan. — M. M. Holtz, tajnik zveze izdelovalcev oblačilnih vzorcev, se je na konvenciji, ki se vrši tukaj, izjavil, da je približno 50 procentov čikaških oblačilnih delavcev brez dela. — Holtz je dejal, da je za to stanje odgovorno ljudstvo, ki čaka, da padajo cene, predno zopet prične z nakupovanjem.

New York, 4. jan. — V Chicagi se bo vršil meseca februarja kongres za izboljšanje ameriških cest, na katerem se bo predlagalo, da se prične z delom, v kateri namen je pripravljen en milijon dolarjev. S tem bi se v nekoliko odpomoglo sedanjemu brezdelju.

212 ranjenih v nemirih v Belgradu.

Belgrad, 4. jan. — Danes je prišlo tukaj do spopada med komunisti in policijo, v katerem je bilo ranjenih okrog 200 komunistov in 12 policistov. Med demonstranti je bilo tudi več Rusov. Do spopada je prišlo pred dvorano, kjer so se zbirali komunisti. Policija je hotela razgnati, tedaj pa je pričelo leteti nanjo kamenje. Policija oziroma vojaštvo se je nato poslužilo bajonetov ter razgnalo demonstrante.

Neka brzjavka, ki je došla iz Belgrada v ponedeljek je naznanjala, da je vlada prišla na sled komunistični zaroti, katere namen je bil ustanovitev sovjetske vlade širom Jugoslavije.

Grki so našli olje.

SEDAJ JIH IMAJO ZAVEZNIKI ZOPET RADI.

Atene, 4. jan. — Na Grškem se je našlo precejšnje vire olja, in grški in tudi drugi državniiki so mnenja, da bo to jako pomirjevalno vplivalo na razmerje med Grčiji in zavezniškimi državami, dasiravno se vrnil Konstantin.

Kot se poroča, so ameriške oljne družbe dobile jako obsežne koncesije v novoiznajdenih oljnih poljih na Grškem.

Kot se izjavlja na merodajnih mestih, so bo Anglija v bodoče v svojem postopanju z Grško ravnila v soglasju z vrednostjo njenih zalog. Spolšno vlada pripravlja, da bo Anglije priznala Konstantina, ako se ji za to dovoli oljne koncesije.

NEZNAN NAPADELEC V LORAINU.

Lorain, O., 4. jan. — Nak nepoznani možki je danes skozi okno ustrelil v spalno sobo Mrs. J. Služič. Krogla se je zarinila v steno, in Mrs. Služič je nepoškodovana. V preteklem tednu sta se v Lorainu prititila že dva slična slučaja.

RUSKI VTISI.

Lahko pa se reče, da je demoralizacija, ki jo povzroča ta neodgovorna tiranija, večja kot pa prelivanje krvi. V voditeljih te tiranije se je pojavila slučajevnost, ki je lastna vsem fanatikom. Njim so vsa sredstva dobra, ako po njihovem ozkočrtnem prepričanju služijo namenu; človekoljuje in resnica se namenoma zametujeta, ako se zdi, da je to vsaj začasno v prid komunizmu. Komunisti imajo navado, da se smejiyo vsej "buržvazni morali," toda navzlic temu, da se lahko resnično dokazuje, da je naša sedanja etika prilagojena kapitalističnemu sistemu, pa se čisto zgodi, da postane ta argument v ustih napolizobraženih oseb preteveza za preziranje vsake morale.

Dasiravno je izredna komisija po deželi v svojem postopanju sorazmerno mila, pa je po večjih mestih vsed svojega prerazvitega špijonskega sistema zastupila vse socijalno in skupno življenje, in se celo ne obotavlja uporabljati najetih izizvalcev. Vsled tega slabega vzgleda postaja veliko mladencev, ki so naravno odkriti in velikodušni, nizkotnih in brezobzirnih. Ako se njenih aktivnosti v kratkem ne ustavi, tedaj bo v veliki meri škodila humanit. strani komunizma, kajti njeno delovanje vpliva uničevalno na državljansko samozavest, ter demoralizuje na enak način one, ki se ga poslužujejo in one, ki so mu podrejeni.

Toda podal bi napačen vtis, ako bi dopustil, da bi čitatelji mislili, da se komunistična stranka poslužuje le sile. Resnica je, da se nikdar dosti ne obotavlja rabiti silo ter vedno jemlje najkrajšo pot, ki vodi do cilja. Tu je ena pri mera, ki naj pokaže njene metode. Se dolgo pred prvo revolucijo je akademija znanosti priporočala novo pravopisje. Pod carjevo vlado se ni v tem oziru ničesar napravilo. Potem je prišel Kerenski, ter je izdal naredbo, glasovno katere se je imelo uvesti novo pravopisje. Ko pa so prišli na krmilo boljševiki, so kratkoma poslali rdečo gardo po vseh tiskarnah, in uničilo se je vse one črke, katere je akademija priporočala, da se jih v pravopisju odstrani. Pri Kerenskiju in njegovih pripadnikih je beseda začel in konec modrosti. Boljševiki pa so ljudje dejanja.

Toda ni je vlada na civiliziranem svetu, ki bi se znala bolje posluževati metod prepričavanja, propagande in izobrazbe. Sicer so puške vedno na razpologo toda uporablja se v prvi vrsti propagando ter šteti s smodnikom Ste ne vsakega mesta so pokrite z raznovrstnimi barvanimi kartuni, smešnimi risbami in verzi, kakršne se vidi po Angliji le tekom vo litev. Vsaka kriza in vsaka teškoča se uporabi, da se navadnemu ljudstvu da pouk o ekonomiji in geografiji. Ako nastane pomanjkanje sladkorja, bombaza ali olje, tedaj sovjetska vlada gleda, da gotovo vsakdo ve za vzroke tega pomanjkanja. Zemljepisna mapa Rusije pokaže vsakemu natančno, kako je civilna vojna odvzela vse te reči. Celo kmetje, ki v prejšnjih časih niso imeli nikakega pojma o Rusiji kot državi ali kot ekonomski enoti, so pričeli zapopadati njeno enotnost. Drugi letaki zopet obravnavajo s transportho krizo, in povprečni človek se nauči slediti napredku pri

popravljanju železniških naprav v isti meri kot napredovanju rdeče armade.

Rezultat tega je, da delavci po tovarnah čutijo, da se oči vsega narode obrnjene nanje. Plakati, po zidovih ilustrirajo vsa različna sredstva socijalne pomoči, ki je v tistem trenutku najbolj nujna, od streženja ranjenim vojakom pa do spravljania snega z železniških tračnic, kar tvori jako priprosto način poučevanja državljaske zavednosti, katerega more s pomočjo slik razumevati tudi najnavadnejši človek, ki ne zna niti čitati.

Videl sem neki plakat, ki je apeliral za enakopravnije postopanje z ženskami ter navajal nekaj neprijetnih ruskih rekov iz preteklosti kot sramotne simptome pretekle brutalnosti.

Drugi plakati so živahnjeseja tona ter izlivajo satiro, često robato, toda vedno zabavno, na tri sovražnike revolucije: kapitalista, aristokratskega vojaka in duhovna. Vsaka železniška postaja in vsako provincijalno mesto ima svojo javno čitalnico, v kateri so naobešene risbe, in kjer se razdeljuje letake ter drži govore. Često sem videl take čitalnice polne ljudi. So tudi potujoče čitalnice na vlakih, kjer se razdeljuje letake, pamflete in knjige.

Uvedlo se je tudi znamenite propagandistične vlake, šest po številu, ki so opremljeni z vsemi sredstvi za širjenje propagande: z gledališčem, premikajošimi slikami, godbo, tiskarno ter predavatelji, ki govore vse jezike Rusije ter morejo razpravljati vsako dnevno zadevo, od zločinov Wrangla in Milleranda pa do najboljšega načina za uničenje uši.

Te metode narejajo življenje brezprimere bolj zanimivim kot pa je bilo kapitalistična družba ustvarja mišljenje ljudstva potom svojega neorganizir. In nepopolnega monopola časopisja. Komunisti pa potom svojega organiziranega monopola stalno in brzo ustvarjajo mišljenje ruskega naroda, katerega duh je izredno vzprejemljiv.

Ena sama primera bo pokazala čudno kombinacijo prigovarjanja in sile. Organizirana je oborožena žandarmerija, ki ima na logo pobirati okrog kmetov rekvirirano žito. Tolstoj je opisal, kakó se je kmetje pretepalo pri pobiranju davka. Boljševiški orožniki prično svoje delo z zborovanjem, na katerem izvežbami agitatorji skušajo pripraviti kmete, da izroče zahtevano žito, s tem, da se jim slika veliko pomanjkanje, ki vlada po mestih in v armadi. Nato gredo orožniki ter slečejo suknje, vzamejo kose ter pomagajo spraviti žito s polja. Le v slučaju, da se s prigovarjanjem in pomočjo ničesar ne da doseči, tedaj šele se uporabi tudi silo.

Nekoč sem celo dopoldne govoril z raznimi komunističnimi agitatorji iz Vladimira, izmed katerih so bile pač najzanimivejše ženske agitatorice. Delovale so med kmeti. Pripovedovale so mi, kako teško je pripraviti kmečke matere, da bi zaupale svoje otroke novim šolam. Sile se v teh slučajih nikdar ne poslužuje. Mesto tega se prireja izlete mater v mesta, kjer vidijo otroške vrte, in kmalu nato pridejo apeli, da se jih ustanoviti tudi po vaseh.

(Dalje prih.)

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV
ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation. 6418 ST. CLAIR AVE.
SUBSCRIPTION RATES:
By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail..... 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.
United States 1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00
3 mo. \$2.00.
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c SINGLE COPY 3c

Lastuje in izdaja za
Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravnništvo.
CLEVELAND, O., SREDA (WEDNESDAY) JAN. 5th, 1921.

104

STRAŠNE ŠTEVILKE IZ AVSTRIJSKE REPUBLIKE.

Avstrijska strokovna komisija je podala na london-skem kongresu mednarodne strokovne zveze spomenico, ki govori strašen govor o sedanjem položaju avstrijskega ljudstva.

Vzrok sedanje bede je v prvi vrsti seveda svetovna vojna, toda glavni krivec tiči v saintgermainski mirovni pogodbi, ki je deželo z ogromno industrijo a neprimerno manjšim prirodnim bogastvom zlasti pa na poljskih pridelkih navezala samo nase.

Manjka vsega: 520.000 ton žita bi morala država uvoziti leto za letom iz tujine, da dostojno preživi gosto naseljeno prebivalstvo, toda tak uvoz je preračunala vlada za bodoče leto na 85 milijonov dolarjev ali 42 in pol milijard avstrijskih kron! In vse take obupne številke država ne more izenačiti s svojim izvozom, ker ji primanjkuje sredstev, da bi mogla izdelovati dovoljno množino industrijskih produktov, n. pr. premoga, ki bi ga moralo biti dnevno 48.000 ton, a ga je komaj 28.000.

Vsa sila gospodarske bede leži seveda na delavstvu, na državnih zasebnih nameščenih. Povišanje plač ni v razmerju z naraščajočo draginjo. Tako je dobival l. 1914 strokovno izvežban delavec na teden 50 kron a pomozna delavka 12K; danes dobiva prvi 110, druga 30 K., torej približno 20 kraten povišek. — Toda kilogram mesa je stal 1914 l. 1.95 K. danes pa 120 K (60-kratno podražjenje!) Za tedensko plačo 36 K si mogel pred vojno na Dunaju kupiti 120 litrov mleka, danes pa za 850 K. komaj 8 l!

Posledice teh razmer se kažejo v splošni demoralizaciji in telesnem propadanju ljudstva. Strupene bolezni se širijo s strahovito naglico in mu glodajo fizično moč. Število smrti je naraslo za 100 odstotkov, vsak četrti Dunajčan umre n. pr. za tuberkulozo! S tem stoji v obratnem sorazmerju število porodov. V letu 1919 se je rodila komaj ena petina otrok v primeri z letom 1911. In še te otroke je žalost gledati: Od 57.000 otrok, ki so bili za neko rešilno akcijo zdravniško preiskani, je kazalo samo 4637 zadovoljivo zdravstveno stanje. Telesna teža otrok je pod normalno mero; pri petnajstletnih vajencih za celih 15 kg! Pri mladeničih od 15 do 20 leta

je poskočilo število na tuberkulozi obolelih za 160 odstotkov.

Tako umira narod in bo izginil če mu ne priskočijo takoj na pomoč. To pa je označeno v svojem bistvu v sklepnih besedah spomenice avstrijske komisije na mednarodno zvezo strokovnih organizacij: revizija mrtvaške pogodbe v Saint Germainu in priklopitev Nemčiji! — Dalje pa menimo mi tudi v popolno zdržanje takih neplodnih eksperimentov, kakor je nameščenje sedanje ne-sposobne in brezglave klerikalne vlade, proti kateri se je izkazala prejšnja socialnodemokratska vsaj v toliko množna, da je zabranila naraščanje ljudske bede, ki se poraja sedaj spet v vsej svoji strašni nagoti.

"Jurjeva snubitev"

Burka v enem dejanju.

JOSEPH SKUK.
(Dalje.)

Jurij: (Se malo nesmehe in govori s pretrganim glasom.) Zame bo že, samo če so oče zadovoljni, in če se jim dopade!...

Katra: Kaj imajo oče opraviti s tem; saj boš moral ti živeti z njo!

Butara: (Si zadovoljno mane roke.) Draga Katra! Veš, moj sin me je vedno ubogal, in zato je tudi prepustil vso skrb glede njegove ženitve z vašo hčerjo meni. Upam, da bo on popolnoma zadovoljen z njo; samo če bom jaz: no, jaz sem!

Franca: (Vstopi s ruto na glavi, za pasom je podrečana in malo mokra. Obstoji pri vratih, pogleda po navzočih, naka sede za peč.) Dež je začel padati, komaj sem ušla, da se nisem popolnoma premočila. (Proti Juriju in Butari.) No, kaj pa vidva; kaj je tudi vaju dež prignal pod streho?

Butara: (Se obriše okoli ust.) No, midva sva bila že prej tukaj in ne veva nič o dežju.

Jurij: Kako jo skrbi! (Dregne Butaro, tiho.) Kaj ta je tista, ki mi jo hočete za ženo kupit?

Butara: Le tiho bodi no; ta je ja!

Katra: (Franci.) Franca, pojdi preobleci se in osnaži, saj vidiš, da si vsa od zemlje. Pa se takoj vrni ko boš gotova!

Franca: Takoj! (Odide.)
Katra: Kaj sem hotela reči? Ja: kako pa vaša gospodinja, ali je vedno zdrava?

Butara: Zdrava je še precej, ali postarala se je tako, da ne more več vsega sama opravljati. Pomnočnice ji je treba; kar upam, da bo dobila v vaši hčer, ako se nam bo posrečilo sporazumeti se.

Koren: Kaj se ne bi razumeli, ko vendar govorimo vsi isti jezik.

Franca: (Vstopi preoblečena in se vsede na klop pri peči poleg Jurija.) No, Jurij, kaj je s teboj; ali si tako zamišljen, ali si tako moder?

Jurij: (Dvigne glavo, pogleda Franca, vstane in se obrne, da ji kaže hrbet, in govori s tihim glasom.) Saj ne bo tako huda in hudobna, kakor so oče in mati vedno pravili, češ so ženske hujše kot satan! —

Franca: Kam pa bežiš proč od

mene? Saj nisem garjeval!...

Jurij: Bog varuj, da bi bila, kaj ti potem ne bi!

Franca: (Hitro) Kaj ne bi? Katra: (Se zasmeje) No, sedaj si se skoro sam izdal, po kaj da si prišel k nam z očetom! Le vsedi se Jurij, saj ni nič hudega! (Proti Butari.) Oče Butara, sedaj pa lahko vprašate, česa želite pri nas.

Butara: (Vstane in stopi pred Franca.) Franca! Midva z Jurijem sva prišla k vam z namenom, da vprašava tebe in tvoje stariše, če bi hotela ti postati žena mojemu sinu. Tvoj oče in mati sta zadovoljna, zdaj je samo od tebe odvisno, ali rečeš "ja", ali "ne"?

(Jurij in Franca, se spogledata in povesita glave; pričneta se tiho pomenkovati.)

Koren: Mene ni nobeden nič vprašal, in nič ne vem o tem, kar zdaj govorite.

Katra: (Jezno.) Kako, da ne? Ali nisi rekel; da se ti malo svita, ko so te oče Butara vprašali, če imaš kakšno telico naprodaj.

Koren: (Vzame pipo z ust in govori s smehom.) Kaj se pa jeziš? — Ali misliš, da je moja hči telica? — On je mene vprašal za telico, ne pa za mojo hčer!

Butara: (Juriju.) Jurij, vstani pojdeva domov! Tukaj ne bode nič s tvojo ženitvijo, — so ljudje previsoki!

Jurij: Zakaj domov, kaj pa bo doma? Kaj bodo pa mati rekli, če ne bodeva nič opravila? Kaj se vam je pa zamerilo tako hitro, — oče?

Katra: Prav imaš Jurij, kadar se bomo zmenili, potem bosta šla domov.

(Proti Korenu jezno.) Tebi pa ni treba biti tako visok in osoren!

Franca: (Butari.) Da, oče Butara, jaz sem popolnoma zadovoljena vzeti Jurija za moža, in on

mene za ženo, ker sva se ravno sedaj dogovorila.

Butara: No prijatelj, ali si zadovoljen sedaj, ko sta ta mlada dva? — (Dalje.)

Lokalne novice.

—Poročno dovoljenje sta dobila Anton Svete, 1145 Norwood Rd. in Mary Zidanek, 6424 Spilker ave. Bilo srečno!

—Pevsko društvo "Jadran" iz Collinwoodu dobi v kratkem veliko pošiljatev slovenskih pesmi iz Ljubljane od Glasbene Maticice. Pošiljatev bo vsebovala nad 500 raznovrstnih pesmi za moške zboje, mešane zboje, četverospelne, opere, operete itd. Odposlano je bilo iz Ljubljane 24. novembra 1920, torej morajo knjige priti v najkrajšem času na pravi naslov. Vsake vrste knjig bo od 100 do 200 komadov, in opozarjamo pevske zboje, da se naročijo pesmi pri gornjem društvu takoj, ko vidijo oglas v "Enakopravnosti". Stem bodo tudi pevski zbori, če neje prišli do knjig oziroma pesmaric, kot ako sami direktno naročijo. Kakor nam poročajo od Glasbene Maticice, bodo pesmi najnovejše in vseh vrst, kot se jih pač more dobiti do sedaj v stari domovini. — Odbor.

OGLAŠAJTE V ENAKOPRAVNOSTI

POZOR!

Delničarji Ameriško-Jugoslovanske Tiskovne Družbe!

Dne 9. JANUARJA 1921 se vrši letna delničarska seja in sicer v Grdinovi dvorani št. 1. tretje nadstropje.

Vabila so razposlana. Ker pa se je gotovo več delničarjev med tem preselilo, ne da bi nam bili sporočali spremembo naslova, se vsi oni, ki pismenega povabila ne dobe, tem potom opozarjajo na gori omenjeno sejo in so vabljeni, da se iste gotovo vdeležijo osebno ali pa dajo pooblastilo kakemu drugemu delničarju oz. direktorju, da jih zastopa, ker bode rešiti več zelo važnih zadev.

Za Ameriško-Jugoslovansko Tisk. Družbo
LUDVIK MEDVESEK, tajnik in blagajnik.

A. ROSENBERG KROJAČ

15436 Waterloo Road.
VAM IZČISTI OBLEKO ZA \$1.75.
Izdeluje obleke po meri in prodaja razne moške potrebščine.
DELAVNE HLAČE OD \$2.50 NAPREJ.

Razkrinkani Habsburzani

SPISALA GROFICA LARISCH.

Vendar ni trajalo dolgo, ko sem sprejela od nje pismo; izteška sem kdaj brala tako histerično pisanje. Skozinjskozi se je vil izraz orijentalnega fatalizma, ki se je družil s prekipajočo upornostjo zoper svojo usodo, in spoznala sem, kako željno si je želela prostosti in ljubezni. Srce me je bolelo zanjo, vendar sem menila, da je najbolje, ako se izognem vsakemu izrazu sočutja, ko sem ji odgovorila na pismo.

Zarano v decembru sva se z grofom Larischem podala na Dunaj nakupovat za božič. Drugi dan po najinemu prihodu mi je Jurij povedal, da je sprejel povabilo na večerjo pri Večerovih. Vsa začudena sem strmela vanj. "Kaj pa je izpremenilo tvoje mnenje o baronici?" sem vprašala.

"O, nič zato," mi je odgovoril soprog. "Srečal sem danes baronico; Marija je bila z njo. Povsem iznenaden sem videl, kako lepo se je razvila."

Nasmehnila sem se. Toraj je porednica očividno skušala osvojiti si mojega moža!

Tisti večer smo večerjali pri Večerovih, kjer smo se sešli z zvestim častilcem Marijinim, vojvodo Braganza, ki je bil s svojim zakonom z mojo sestrično Elizabeto Taxisovo v sorodu z menoj. Miguel je bil tedaj mlad in zal vdovec, kajti Elizabeta mu je bila že pred nekaj leti umrla, njegova dva sina pa sta bila pod varstvom nadvojvodine Marije Terezije. Zabalvali smo se prijetno in žal mi je bilo, ko me je Jurij opomnil, da je prišel čas za opero.

"Kaj! Fausta greste poslušat?" je vzkliknila Marija. "Prosim, vzemite me sboj."

Ozrla sem se na soproga. Nikdar ga nisem rada prosila za nobeno uslugo, vendar se nisem mogla ustavljati Marijini prošnji.

Na srečo je grof dobro večerjal in tako je bila moja priprošnja z ngenavdno dobrosrčnostjo uslišana. Velela sem Mariji, naj vzame svoj plašč, in ko sva stopili v njeno spalnico, me je obsula s prehvaleznimi poljubi.

"Oj, kako si ljubeznjiva," je vzkliknila, nato pa si je dala opravka pri toaletni mizi. Videla sem, da je bila jako razburjena in ko si je dela prekrasen dijamanten polumeseč v svoje črne lase, se nisem mogla premagati, da ne bi vzkliknila: "Ali draga moja, saj ne gremo na bal!" Neža, ki ji je pomagala, se je zlobno nasmehnila, kakor da bi hotela reči: "Kako neznansko ste abotni," Marija pa se je nasmejala.

"Zakaj mislite, da grem tako silno rada v opero?" je vprašala. "Da bi Fausta slišala? Nimalo ne. Želim pa iti tja, ker bosta tam dve belgijski kmetici, in jaz vem, kako bosta iznenadni videti me v vaši loži."

"Veš, pazi na svoje vedenje," sem opozorila. — "Prosim te, da pomniš, da nimam jaz nobenega prepira s prestolonaslednico, in jaz menim, da kažeš prav čuden okus stem, da se ponašaš ta večer v operi z dijamanti."

Hiteli sva v kočijo, kajti bilo je že pozno; prvo dejanje se je celo že pričelo, ko sva dospeli tja. Jaz sem se skrila za zametaste zastore, Jurij je bil v ozadju, Marija pa je sedela na moji desni, docela vidna občinstvu. Bila je v resnici prekrasna videti.

Njena obleka je bila takorekoč poslednja beseda v dragoceni preprostosti, in ljubki vrat in roke so se ji svetile proti škrlastim zavesam lpe kakor iz slonove kosti. V nsesih so se ji lesketali veliki dijamanti, in polumeseč v njenih laseh je bil kakor gruda prizmatiskih barv. Oči so ji žarele, lica so bila zarudela, in njen drzni pogled se je vprl v cesarsko ložo na drugi strani, ko je priznala Rudolfovo navzočnost z drzovitim malim nasmehljajem.

Prestolonaslednica in Lujza Koburška sta bili videti silno kratkočasni, ko sta uzrli Marijo ter sta z zlobno afektiranostjo naravnali svoja kukala proti njej. Jaz sem se počutila sila neudobno, a na srečo je Marija brzdala samo sebe in strašni večer je minul boljše kot sem pričakovala.

Drugo jutro mi je Jeny zažana prinesla pisemce, ki ga je bilo takoj odgovoriti, kakor je rekla. Jeny je bila jako zanesljiva oseba, koje rodbina je bila že za več rodov v cesarski službi, ter je vedela vse dunajsko govorico. Ko sem jo vprašala, kdo čaka, je odgovorila s precej pomenljivim glasom: "Gospica Neža."

Pismo je bilo od Marije. Vprašala me je, ako bi me mogla tisto popoldne ob petih obiskati. Pomišljala sem za hip, dva, nato pa sem napisala: "Da."

Marija je bila točna. "Pa vendar niste jezni," je rekla skrbno me gledajoč, kajti moje vedenje je bilo nenavadno hladno.

"Ni mi všeč način, kako me izrbljaš za svoje name," sem odvrnila.

"Ali... predraga! Saj nisem nič posebno hudega storila. Oj, ali ste že kdaj videli kaj tako grdega kakor sta te dve Belgijki? Nobene postavbe nimata in sta prav kakor sveženj mrve, ki je na šredi zvezan. Kako mi je bilo žal za Rudolfa. Ali ste videli, kako sta zijali v mene?" je vprašala Marija brez sape.

"Eno stvar ob enem času. Res, priznati hočem, da princezinji nista lepi, a oni ne morete za svojo zunanjost oseb, in tako ni čuda, da ste zijali v tebe," sem odgovorila. "Oj, Marija, kako abotno dekle si ti."

"Veste, pa vseeno me sovražita," je odgovorila, "in Stefaniya me naziva 'le petite' (ta majhna)."

"Kdo pa ti je to povedal?"

"Kdo drugi bi mogel to vedeti kakor Rudolf."

"Veš, Marija," sem rekla, "prepričava sem, da ti nekaj prikrivaš, in da ti videvaš Rudolfa in dobivaš pisma od njega mnogo bolj pogosto nego mi poveš."

Zarudela je. "Oj, Marija, seveda vam povem vse,

kar je povedati; ali, za koliko časa pa ste tukaj?"

"Kaj te moji koraki brigajo?"

"Povejte mi, Marija — moj Bog!"

"No, še za dva, tri dni."

"Potem mora biti to jutri."

"Dovolj imam tvojih pustolovščin," sem ji rekla, ona pa me ni hotela poslušati.

"Vi morate kratkoma iti z menoj. Rada bi se dala prav posebno slikati v atelju Adele."

"Darilo za prestolonaslednika, kajneda?"

Marija ni odgovorila, predno pa se je poslovila od mene, sem bila tako slaba, da sem privolila v njeno željo, in tako sva se podali v atelje Adele.

"Vam dam najboljšo," mi je rekla, ko je bila stvar končana; zatem pa ji je druga misel šnila v glavo. "Oj, Marija, predraga — dajva se skupaj slikati, morda ne bova nikdar več imeli take prilike. Pojdite." In malone vlekla me je v atelje.

Pozneje sem imela vse vzroke obžalovati, da je bila ta usodepolna slika kdaj narejena. Pa prihodnost mi je bila takrat sočutno prikrita.

Božič smo preživel v Pardubicah. Bilo je mrzlo vreme; debel sneg je pokrival zemljo in v teh dolgih, pustih večerih so se mi misli obračale proti jugu. Obšlo me je silno poželjenje po sinjem nebu v Rivijeri; pozelela sem si solnce in toplote, in mrzlo me je spreletelo, ko sem pogledala skozi okno na zimsko pokrajino. Z Dunaja ni bilo nobenih novic, dasi sem božično jutro prejela Marijino sliko. Spodaj so bile napisane zagonetne besede: "Zvesta do smrti." "To je poslednja slika, ki sem si jo dala narediti," je pisala. "Nameravam posnemati cesarico in nikdar ne dovoliti, da bi se me kdo spominjal drugače kot zalega mladega dekleta."

Reva, takrat pač ni sanjala, kako tragično so se njene besede imele kmalu uresničiti!

(Dalje prih.)

STE LI STORILI SVOJO DOLŽNOST?

Ali ste pomagali vaši trpeči družini v starem kraju?
Ako ste ji, tedaj jo ne pozabite v bodoče.

NE POZABITE

da niste bili pri nas še nikdar prevarani. Naša postrežba je bila vedno najboljša. Pošiljajte ves denar vedno le preko nas. Nikdar vam ne bo žal, kajti naše cene so najnižje in izplačamo denar v starem kraju v najkrajšem času, kar vam lahko z lastnoročnimi podpisni prejemnikov dokažemo.

SPREJEMAMO TUDI DENARNE VLOŽKE PO 4% OBRESETI.

Prodajamo parobrodne listke vseh parobrodskih črt. Našim potnikom preskrbimo potne listine in vse potrebno za potovanje, in sicer BREZPLAČNO.

Dobimo vam družino iz starega kraja v najkrajšem času in opravljamo vse javne notarske posle.

Kadarkoli kaj potrebujete, pridite osebno, ali pišite na:

NEMETH STATE BANK

IVAN NEMETH, Predsednik.

10 East 22nd Str. 1597 Second Ave.,
NEW YORK CITY, N. Y.

IGNACIJ HOCEVAR

426 E. 158th Str., Collinwood, O.

prilaga svojo moderno gostilno, okusne pijače, kakor tudi fine cigare, cigarete in raznovrsten tobak. Na izbero imam tudi različne sladščice (candy). Postrežba točna. Pridite in prepričali se boste.

DELNICARJEM SLOV. STAVBINSKEGA & POSOJILNEGA DRUŠTVA

se naznanja

DA SE VRŠI LETNA DELNICARSKA SEJA
DNE 10. JANUARJA 1921
v dvorani S. N. Doma.

Pričetek točno ob 8. uri zvečer. Vsak delničar je vabljen, da se osebno vdeležijo te seje, če mu je le mogoče.

ODBOR.

DENARNE NAKAZNICE

DRAFTI IN KABELSKE POSILJATVE

za Jugoslavijo in druge države, se prodajajo po nizkih tržnih cenah. Naprodaj je Jugoslovanski in razen tujemski denar. Nalagamo vknjižbe na tujezemske banke. Oglasite se v katerikoli podružnemu uradu ali agenciji American Railway Express Company, ali v našem lokalnem uradu:

2048 vzhodna deveta cesta, Cleveland, O.

Ali pišite v vašem lastnem jeziku na

FOREIGN MONEY ORDER DEPARTMENT

AMERICAN EXPRESS COMPANY.

65 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

DR. L. E. SIEGELSTEIN

Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezni je naša specialiteta.
308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vogal E. 9th St.
Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popol. od 7. ure do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. opoldne.

HARRY F. GLICK

444 Society for Savings Bldg.
SLOVENSKI ODVETNIK

Kadar potrebujete tolmača ali zagovornika na katerem se lahko zanesete in ki je zmožen svojega poklica, se obrnite na mene. Pokličite lahko po telefonu:

CENTRAL 812

MAIN 1865

Frank J. Lausche SLOVENSKI ODVETNIK

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem otvoril svojo odvetniško pisarno ter bom uradoval po dnevi 1039 GUARDIAN BLDG. in zvečer od 6:30 do 8. ure na domu, 6121 St. Clair Ave. Izvršujem vsa v odvetniško stroko spadajoča dela. Kadar rabite zanesljivega svetovalec v sodnih ali drugih stvareh, se obrnite zaupno na našega slovenskega rojaka, ki bo točno in vestno izvršil vašo naročila.
PHONE — CENTRAL 710 MAIN 2327

CUNARD LINE.

LADJA CARONIA

odplove 15. januarja

20.000 ton, proti

TRSTU do NAPELI

Cena tretjemu razredu v Trst preko Napelj. \$104.50

Dodatno še \$5.00 vojnega davka.

V vašem mestu je naš lokalni zastopnik.

Pojdite k njemu.

POLOM

(Dalje)

Njegove oči so se zaiskrile iznova, spet je videl svoje življenje. Sin majhnih branjevcev v Lyonu, razvajen od matere, ki jo je bil izgubil, je ostal pri vojaki, ker se ni mogel sporazumeti z očetom. Odkupil se ni, saj se mu je vse studilo; ostal je v polku. Med nekim dopustom se je nato zaročil s sestrično ter nanovo prevzel veselja do življenja zasnoval z njo vied srečni načrt, da z groši, ki so ji bili namenjeni v doto, ustanovi trgovino. On je bil šolan človek, znal je pisati, brati in računati. Ze leto dni je živel samo veselju te bodočnosti.

Zgrozilo ga je, stresel se je, da prežene trdovratno misel, in s svojim mirnim glasom je ponovil:

"Da, nerodno je; danes bom ubit."

Nihče ni več govoril, čakanje se je nadaljevalo. Vedeli niso niti, ali obračajo sovražniku hrbet ali obraz. Negotovi čumi so včasih prihajali iz megle, iz neznanosti: drdranje koles, teptanje tolpe ljudi, in oddaljeni peket konj. — Bila so gibanja čet, ki jih je zakrivala megla, razvijanje 7. armadnega zbora, ki je ravno zavzemal bojne postojanke. Toda že nekaj časa se je zdelo, da prihaja para lažja, nego je bila prej. Čunje so odletavale kakor mušljini, odkrivala so se proge obzorja, dasi še kalne in mračno modre kakor globoka voda. V eni teh jamih lis so videli kakor truma poljskih jezdecov mimojezditi polki afriških lovcev iz divizije Margueritte. Trdno sedeči na sedlih, v vojnih jopcih, s širokimi rdečimi pasovi, so priganjali svoje konje, suhe živali, napol izginjajoče pod raznovrstno prtljago. Prihajal je škadron za škadronom; in vsi, prihajajoči iz negotovosti, vračajoči se v negotovost, so se zdeli, kakor da se razlivajo pod tistim drobnim dežjem. Očividno so bili v napotje, in so jih pošiljali dalje tam, ker niso vedeli česa početi z njimi, kakor se je godilo že izza pričetka vojske v vseh rečeh. Rabili so jih komaj kot razglednike, in jedva se je razvijala bitka, že so jih pošiljali iz doline v dolino, drago cene in nerabne obenem.

Maurice jih je gledal, misleč pri tem na Prospera.

"Na!" je zamrmal. "Nemara je on tu poleg."

"Pa kdo?" je vprašal Jean.

"Tisti fant iz Remilly-a, saj veš, ki smo v Ochesu srečali njegovega brata."

Afriški lovci so bili izginili; zdaj se je oglašil kratek galop, dir nekega generalnega štaba, ki je jezdil navzdol. To pot je Jean spoznal svojega brigadnega generala Bourgain-Desfeuilles-a, ki je v ljutih gestah mahal z roko. To-rej je vseno vendar že enkrat blagovolil zapustiti svojo gostilno pri "Zlatem križu," in njegova zla volja je izražala največ jezo, da je moral vstati tako zgodaj, v beraških okolišnih stanovanja in hrane.

Njegov gromski glas je razločno prišel do njih:

"Eh, strela božja! Moselle ali Meuse, kaj me briga! Kratkoma, voda, ki teče tam doli!"

Megla se je vendarle dvigala; bilo je kakor v Bazeilles-u, kakor da se za valujočim zastorom nenedoma razvija pred očmi glediška dekoracija in se polagoma dviga kvišku. Jasna reka solnčne luči je pritekla z modrega neba, in Maurice je takoj spoznal prostor, kjer so čakali.

"Aha," je dejal Jeanu, "na Algerijski planoti smo... Glej, vas, k' leži tam nasproti, na drugi strani doline, je Floing, in tista tam dalje je Saint-Menges, in še dalje tam Fleigneux... in čisto zadaj v Ardenskem gozdu, tista mračna drevesa na obzorju, tisto je meja."

Nadaljeval je, iztegaje roko. — Algerijska planota, tri kilometre dolga proga rdečkaste zemlje, se je rahlo spuščala od Garenskega gozdu doli do Meuse, ki so jo travniki ločili od šume. Tam je bil general Douay razpostavil 7.

armadni zbor, obupan, da nima dovolj moštva za obrambo tako dolge črte in za ustvarjenje trdnjave s 1. armadnim zborom, ki je ravno nasproti njemu zasedal Givonsko dolino od Garenskega gozda do Daigny-a.

"Kaj ne? Ali je veliko, ali je veliko!"

In Maurice se je obrnil ter z roko obkrožil obzorje. Pred Algerijsko planoto se je razvijalo vse neizmerno bojišče proti jugu in za-

padu; najprej Sedan, čigar trdnjava se je dvigala nad strehami, nato Balan in Bazeilles v trdovratnem kalnem dimu; nato, v ozadju, gričevje levega brega, Liry, Marfee, Croix-Piau. A najbolj se je širil razgled proti zapadu, proti Donchery-u. Petlja Meuse je oklepala polotok z bledim trakom, in tam se je vsa kazala temna celina Saintalbertska; vodila je med bregom reke in med strmim po-božjem na drugi strani, ki ga je dalje zadaj venčal Seugnonski gozdiček, začetek Falizettskih gozdov. Zgoraj na verigi holmov, na križempotju pri Maison-Rouge, je prihajala cesta iz Vignesaux-Bois in Donchery-a.

SHHHHHH! "Nikar ne molčite"

POVEJTE VAŠIM SOSEDOM IN VSEM ZNANCEM DA JE

Velika Januarska Razprodaja

V POLNEM TEKU PRI

MELVIN ROSE

SEDAJ, KO STE ČITALI O RAZNIH DRUGIH RAZPRODAJAH IN MOGOČE SE ISTIH TUDI UDELEŽITI, SI PRIDITE OGLEDATI SE TO

Resnično Razprodajo

KATERA SE NE USTRAŠI NOBENE TEKME

Uprezite vaš dolar k največjemu tovoru kar jih je dolar še kdaj potegnil. Ta razprodaja ne potrebuje priljubljenosti ali vsiljevanja, in tudi ne osebne privlačnosti, ki bi vlekla skupaj na tisoče ljudi na to izredno januarsko razprodajo. V zalogi se nahajajo moške in ženske potrebščine, čevlji in galose za celo družino; hlače, srajce, delavne hlače, klobuki, kape, kovčki in ročne torbice. Ničesar ni pridržanega, vse je na razprodaji.

Dolžnost napram samim sebi vas kliče, da se vdeležite velike razprodaje

KUPITE
ZA
SEDAJ
IN ŠE
ZA
KASNEJE

Melvin Rose

724 EAST 152ND STREET

AUERBACH BLDG.

MED
RAZPRODAJO
BO TRGOVINA
ODPRTA
TUDI OB
VEČERIH.

Naš Tujezemski oddelček
je na balkonu.

Baileys

Rdeče znamke z nakupom
10c ali več.

Naša največja razprodaja vsebuje na tisoče moških srajc!

NAVADNO smo prirejali razprodajo srajc na vsakih šest mesecev; toda nobena izmed teh razprodaj v zadnjih šestih letih se niti oddaleč ne more primerjati s sedanjo. Srajce so originalne in nenavadno natančno izdelane; zbirka je tudi tako velika, da bo vsak moški mnogo prihranil, če se založi z njimi za eno leto.

Naše regularne
srajce vredne
\$1.50, \$2 in \$2.50

98c

LOKALNE NOVICE

— Val kriminalnosti, ki je zavlada v Clevelandu, se stalno viša. Včeraj je bilo zopet izvršenih več drznih ropov. Ko se je Jos. Novogroder, 1173 East Boulevard, trgovca s posesti sinoči, peljal domov v avtomobilu, sta ga ustavila in napadla dva mlada bandita ter mu vzela za \$10,000

liberty bondov ter en diamanten prsten. — Neki 16letni pobalin je prišel sinoči nekoliko po osmi uri v zlatarno Mrs. Estelle Brock, ter si dal primesti v ogled več prstanov. Ogledoval jih je nekaj časa, nenadoma pa jih je pograbil nekaj in bežal. Po poti je nekaj prstanov izgubil, tako da znaša škoda le približno \$100. — Oborožen bandit je včeraj proti večeru stopil v sladšičarno Mrs.

Ane Marhinski, 6028 Wakefield ave., ter izpraznil register, v katerem se nahajalo \$40. Vsi roparji so izgubili neznanokam, in policijska ni ujela še niti enega, kateremu bi bilo mogoče dokazati krivdo. — Pogreb urmlega Jos. Mehleta je bil prestavljen, in sicer se vrši jutri ob 8. uri zjutraj iz hiše žalosti na 5415 Homer ave., nakar se posebno opozarja član dr. Navečer stopil v sladšičarno Mrs.

— Jutri, 6. jan. ob 8. uri zvečer se vrši skupna seja starega in novega direktorija Slovenskega delavskega doma v Collinwoodu. Direktorje se prosi, da so gotovo vsi navzoči. — V četrtak nekoliko po polnoči bo usmrčen na električne stolu Jos. Deli, ki je ustrelil svojo 16letno ženo, s katero mu njeni starši niso pustili živeti. Zadnje čase postaja zelo nervozen, ter je iz-

gubil vsako upanje, da se ga pomilosti. Ko je včeraj poskusil kaditi, je bil tako nervozen, da mu je cigara padla iz rok, in da ni čutil plamena žveplenke, ki mu je zgorela v roki. Ko je 21. septembra prišel v smrtno celico, je delal v zid zareze, ki so značile, koliko dni ima še živeti, in božni dan pa je opustil in živci so mu popolnoma odpovedali.

POPOLNA RAZPRODAJA

Ta razprodaja bode jedna največjih kar sem jih kedaj priredil. Blago mora biti deloma prodano v petnajstih dneh ne glede na dobiček ampak — prodajalo se bode vse blago pod mojo lastno ceno. Upoštevajte nizke cene te velike razprodaje, katera se Vam nudi sedaj. Pridite vsi zgodaj dokler bode zaloga polna ter prepričajte se o blagu ter njega nizkih cenah.

Začetek razprodaje v četrtek, 6. januarja ter do 21. januarja 1921

ZIMSKE PLAHE (BLANKETS)	
vredne \$2.00	sedaj \$1.35
" \$3.00	" \$2.10
" \$5.25	" \$3.75
" \$6.50	" \$4.50
" \$9.25	" \$6.50
" \$10.50	" \$7.75
" \$15.50	" \$11.75

NOČNE SRAJCE (Night gowns)	
Za ženske iz različno pisanega barhenta, vse velikosti 16—20	
vredne \$3.00	sedaj \$1.85
" \$2.45	" \$1.65
" \$2.25	" \$1.50
" \$2.50—\$2.60	" \$1.75
" \$2.15	" \$1.25
" \$4.25	" \$2.75

OBLEKE ZA DEKLICE	
Obleke so izdelane iz finega pralnega ginghama, lično delo, ter vse velikosti od 2—16	
vredne \$2.00	" \$1.25
" \$3.25	" \$1.65
" \$4.75	" \$2.75
" \$4.90	" \$3.00
" \$5.50	" \$3.25
" \$1.85	" \$1.98

VOLNE NE RUTE.	
velike trivoglate, starokranjske rute čisto volnene v rujači, črni, temno rdeči barvah	
vredne \$6.00 — \$7.00	samo \$3.75

ŽENSKI PREDPASNIKI	
Lot predpasnikov v različnih vzorcih in barvah, velikost 38—44.	
vredni \$1.50—\$1.65	sedaj 93c
" \$2.00—\$2.25—\$2.70	" \$1.65
Mali predpasniki	
vredni 40c—45c—50c	" 29c

MOŠKA SPODNJA OPRAVA	
Zimska spodnja oprava (Union Suits) mera 38—44	
vredni \$2.25—\$2.50	sedaj \$1.85
" \$3.15—\$3.35	" \$2.25
" \$4.50 1/2 volneni	" \$2.98

DVA KOSA SPODNJA OPRAVA	
vredni \$1.50	sedaj 95c
" \$2.50 1/2 volneni	" \$1.65

DEŽNI PLAŠČI (RAINCOATS)	
za dečke in deklice od 6—16 let.	
vredni \$7.75	sedaj \$4.75

DELAJSKE HLAČE (OVERALLS)	
najboljše unijsko delo, vse velikosti.	
vredne \$3.85	sedaj \$2.39
" \$1.85	" 98c
Alloveralls vredne \$6.50	sedaj \$3.75

SRAJCE ZA DEČKE (Boys Blouses)	
iz finega pralnega ginghama, mera 6—16	
vredne \$1.50	sedaj 98c
" \$1.85	" \$1.25

ROKAVICE	
za moške in ženske (Dress Gloves)	
vredne 65c	sedaj 40c
" 85c	" 55c
" \$1.75—\$1.85	" \$1.19

MOŠKE PRAZNICE SRAJCE	
vse velikosti od 14 1/2 — 17.	
vredne \$2.50—\$2.85—\$3.00	sedaj \$1.75
" \$2.25	" \$1.60
" \$7.50	" \$4.75

VOLNENI JOPIČI ZA ŽENSKO.	
Ladies Slip Overs	
vredni \$6.00	sedaj \$3.00
" \$7.75	" \$3.85
" \$8.50	" \$4.50
" \$9.50	" \$5.25
" \$5.75	" \$3.00

MOŠKI VOLNENI JOPIČI	
(Sweaters and Jerseys)	
vredni \$14.50	sedaj \$9.75
" \$5.85	" \$3.85
" \$2.00	" \$1.30
" \$7.75	" \$5.50
" \$4.00	" \$2.50
" \$9.75	" \$6.25
" \$4.75	" \$3.15
" \$8.50	" \$5.75
" \$1.80	" 98c

MOŠKE NOGAVICE	
vredni 20c par — sedaj 3 pare za	
vredni 30c par — sedaj 3 pare za	45c

OTROČJE NOGAVICE	
vredne 40c par	sedaj 23c

MOŠKE DELAJSKE SRAJCE	
svetli in temno vijaviti ginghama, dobro pralno blago 14 1/2—17.	
vredne \$1.45—\$1.65	sedaj 95c
" \$1.85—\$2.00	" \$1.15

VOLNENO BLAGO NA YARDE.	
Serge in krištof v poljubnih barvah.	
vredno \$1.00	sedaj 69c
" \$1.85	" \$1.20
" \$1.40	" 95c
" \$2.40	" \$1.60
" \$1.25	" 75c
" \$2.65	" \$1.75
" \$2.25	" \$1.40

ŽENSKI VOLNENI JOPIČI.	
(SWEATERS)	
Tem. vijaviti, tem. rdeči, rujači itd. velikost 38—44	
vredni \$9.95, \$10.75—\$11.50, sedaj	\$6.98
Zaloga otročjih svetov	
vredni \$1.25—\$1.35	59c
Cela zaloga jopičev (Sweaters) za deklice in dečke na razprodaji pod	
MOJO LASTNO CENO.	

ŽENSKO SUKNE IN MACKINAW	
ZA DEČKE	
v poljubnih barvah, velikost 4—16 let	
vredne \$12.50, \$12.75	sedaj \$8.50
" \$9.50	" \$6.50
" \$13.75	" \$9.25
" \$12.00	" \$8.00
" \$7.50—\$7.75	" \$4.98
" \$10.50	" \$7.95

BELO PLATNO (KONTENINA)	
Jard široko	
vredno 30c, 35c 40c yard, sedaj	17c

BRISAČE (TURKISH TOWELS)	
vredne 35c—40c	sedaj 27c
" 50c	" 36c
" 90c	" 62c
" \$1.10	" 65c

ZIMSKE SUKNJE.	
še mala zaloga ženskih in otročjih sukenj iz težkega sukna s kožuhovinastim ovratnikom.	
vredne \$28.50 ženske	sedaj \$19.50
" \$7.25 za deklice	sedaj \$4.98
" \$10.50	" \$7.50
" \$8.25	" \$5.25
" \$9.75	" 6.75
" \$12.50	" \$8.75
" \$14.75	" \$9.98

ČEPIČE (CAPS)	
za moške in dečke.	
vredno \$2.50	sedaj \$1.65
" \$1.75	" \$1.00
" \$2.25	" \$1.30

OBLEKE ZA DEČKE	
iz volnenega blaga in korderov žameta v različnih barvah — velikost 3—8 let.	
vredne \$3.25	sedaj \$2.15
" \$6.75	" \$4.50
" \$7.75	" \$4.85
" \$8.25	" \$5.25
" \$8.75	" \$5.75
" \$9.50	" \$6.75

OBLEKE ZA DEČKE	
Volnene obleke za dečke v poljubnih barvah od 8—16 let.	
vredne \$10.50	sedaj \$7.75
" \$12.75	" \$8.75
" \$14.75—\$15.00	" \$10.75
" \$16.00	" \$10.98

VOLNE NE OBLEKE ZA DEKLICE.	
Se mala zaloga oblek iz temno vijaviceva serge blaga — 8—14 let.	
vredne \$7.75	sedaj \$4.98
" \$10.00	" \$6.75
" \$11.75	" \$7.98
" \$12.75	" \$8.75
" \$13.50	" \$9.25

MOŠKE HLAČE	
Zaloga moških hlač za delo ali praznike, vse velikosti.	
vredne \$3.00—\$3.25	sedaj \$1.98
" \$2.75	" \$1.75
" \$5.25	" \$3.75
" \$3.50	" \$2.50
" \$4.75	" \$3.25
" \$6.25	" \$4.50
" \$3.65	" \$2.25

ŽENSKA SPODNJA KRILA.	
štrikane iz pavoje ali volne, zelo tople v različnih barvah.	
vredne \$1.65	sedaj 98c
" \$1.85	" \$1.10
" \$1.15	" 69c
" \$1.5	" 98c
" \$2.75	" \$1.65
" \$1.00	" 55c

MOŠKE SRAJCE.	
iz višnjevega sukna, zelo tople še mala zaloga.	
vredne \$3.00 do \$3.50	sedaj \$1.75
" \$3.75	" \$1.98

Kar ni označeno v ceniku je še sledeče blago na razprodaji po istih znižanih cenah kot razvidno v ceniku. — Blago za ruhe, blago na yarde, za brisače, gingham, percale, barhent v različnih barvah, hlače za dečke, pokrivala pletena za dečke in deklice, "tams" žametove ter še mnogo drugega blaga ki ni tu označeno.

JOHN TOMŠIČ

16005 Waterloo Rd. & E. 160. St.
Cleveland, O.

MALI OGLASI

POHISTVO NAPRODAJ

So skoro novo pohištvo za opremiti tri sobe se prodaja zaradi odhoda iz Clevelanda. Skupno s pohištvo se dobi tudi stanovanje obstoječe iz treh sob. Za podrobnosti se zglasite na 6013 Glass Ave. (4)

Družina brez otrok želi dobiti 2 ali 3 sobe. Kdor ima kaj primernega naj sporoči v uradu Enakopravnosti. (3)

Mohar & Oblak,

9206 Superior Ave.

PRVA SLOVENSKA PLUMBERJA

Pokličite nas, ako hočete dobro in poceni delo.

Phone: Cedar 2375 Po noči pokličite Lincoln 1625 R

STANOVANJE SE ODDA.

Obstoji iz 4 sob; električna razsvetljava. Poizve se v uradu Enakopravnosti. (4)

ODDA SE mešan ovčarski pes eno leto star proti zelo majhni plači. Kdor hoče imeti dobre čuvaja, naj se zgasi pri Frank Glavič, 1531 E. 70th St. blizu Wade parka. (Jan. 5.)

PES SE JE ZGUBIL.

Pred 14 dnevi se je zgubil pes — shepherd — rujače in bele barve, licenca št. 12025. Kdor ga najde in pripelje lastniku, dobi lepo nagrado. 6619 Bonna Ave. (6)

POZOR DELAVNI SLOVENC!
THE CLEVELAND BUILDERS SUPPLY & BRICK CO.

potrebuje delavce, ki znajo delati na brickyardu, wilarje, kurjače z licenco, in druge ljudi. V četrtak ali petek se začne delati s polno paro. Ako koga veseli držati bordarje dobi od družbe prav poceni hišo. Za vse podrobnosti se zglasite pri Rudolf Čermelj bodisi v tovarni ali na domu 3489 Beyerle Rd. S. E. Vzemite E. 55 Forest City karo.

DVA FANTA
se sprejemata na stanovanje in hrano. Snažna soba, gorkota in elektrika. Poizve se na 6308 Dibble Ave. (4)

ZASTOPNIKI

poštenega značaja se iščejo za prodajo delnic velikega rudniškega podjetja — za Cleveland in okolico. Vprašajte: 310 Sloan Bldg. 823 Prospect Ave. v četrtak in petek med 9-12 uro dopoldne. (3)

Iz stare domovine.

—Odkritja o habsburško-propagandni agenciji "Agence Centrale." "Večerni list" poroča po dunajski "Arbeiter Zeitung," ki razkrinkuje početje habsburške propagande v Sviči, naslednje: Dognalo se je, da je bila, znana švicarska korespondenca "Agence Centrale" v rokah habsburške propagande in da se je z njenim denarjem vzdrževala. Švicarske oblasti so že uvedle preiskavo in gornjo agencijo zaprle. Za slovensko javnost je zanimiv tale odstavek "Arbeiter Zeitung": "Ob tej priložnosti moramo listo dopisnikov te najpodlejše izmed vseh agencij, ki so se kdaj pečale v širjenjem lažljivih poročil, v toliko izpopolniti, da je visoka plača v frankih privabila tudi časnikarje v drugih deželah, ki so se za lepe denarce vdinjali nevarnim ciljem (upostavi Habsburgovcev!). Tu je predvsem neki gospod Knajlich iz Ljubljane, nekoč tiskovni načelnik klerikalne deželne vlade v Ljubljani, (to vsekakor ne odgovarja. Op. u.) ki je za mesečnih 10,000 jugoslov. kron prodajal svoje jugoslovansko prepričanje." Brez komentarja.

BODITE PAMETNI in kupite AR—BU MAZILLO

za rane, izpahke, lišaje, opekline in kožne bolezni. To dobiš v vsaki lekarni in denar nazaj, ako niste zadovoljni. Naprodaj tudi pri Bailey's Co. THE AR—BU LABORATORIES CO. 14017 Darley Ave. Cleveland, Ohio.

Snažna soba se odda za enega fanta. Zglasiti se je na 6309 Edna Ave. (3)

FRANK PIRC

5911 ST. CLAIR AVE. Slovenski sedlar.

Vam popravim zofe, stole, avtomobilske strehe, denarnice in raznovrstne platinke in marsikaj, kar potrebujete čevljarji za dom. Se priporočam vsem rojakom.

Proda se grocerija in mesnica z dovoljenjem za 5 let. Proda se prav poceni radi odhoda v stari kraj. Več se poizve v uradništvu tega lista. (324)

SOBA Z VSO OPREMO SE ODDA v našem dvema fantoma. Pripravna tudi za pečarje. Zglasiti se je na 1363 E. 52nd St. (5)

PRAŠIČI NAPRODAJ!

Vsem, ki žele kupiti tolike prašiče, naznanjam, da se jih lahko dobi pri

JIM ROBIČH
E. Gollar Str.
EUCLID, OHIO.

NAPRODAJ.

Hiša 6 let stara, za 2 družini, vsaka po 5 sob, comb. fornez, elektr. luči. Nahaja se na 1014 E. 72 Pl. Obrnite se na gospodarja 5126 Superior Ave.

Par fantov se vzame na stanovanje in hrano, tople sobe, kopališče in elektrika.

5126 SUPERIOR AVE. (5)

FARMA ZA V RENT

Meri 90 akrov; krave konji, kokoši, orodje. 80 sadnih dreves, itd. Gospodar želi oddati posetstvo v najem, ker mu je umrla žena in ne more sam zmagovati dela. Ugodni pogoji. Za podrobnosti se obrnite na

JAKOB TISOVEC

1366 Marquette Rd.
Tel. Central 6026 —L.

DR. J. V. ZUPNIK

ZOBODRAVNIK

6131 St. Clair Ave.

Uhod iz 62. vzhodne ceste.

Opravlja zobozdravniško delo v tej okolici že 7 let.

Tel. Central 2373 R.

Gramofonske Plošče

zahtevajte novi cenik

Velika zaloga ur in zlatnine.

Wm.

Sitter

5805 ST. CLAIR AVENUE

Cleveland, O.